

Бәпес туйы

Бәпес тыуған йортка, уның мөлкәтлеме, мөлкәтһезме булыуына карамастан, икенсе көндө үк һый ағыла башлай. Күрше-күлән, туған-тыумаса, дуҫ-иш, таныш-белеш катындар, тиндәштәр, әхирәттәр, козағый-козасалар бала әсәһенә күстәнәс ташый. Берәүзәр — кызыу табала коймак, икенселәр — бәләш, өсөнсөләр — кыстыбый, дүртенселәр — тултырған тауык, бишенселәр — катлама, алтынсылар — бауырһак, етенселәр... тағы әллә нәмәләр, әллә нәмәләр килтерә, һәр кем хәленән килгәнәнсә лә, артығын да тырыштыра, үзәндә булмағанды күршенән үтәскә алып тора. Бына ниндәй һыйзар менән хөрмәтләйзәр яңы тыуған баланы!

Иртәнән кискә тиклем түрзән самауыр төшмәй. Түр башында мамык мендәр өстөндә кендек әбейе ултыра, уның эргәһендә кем тиһегезме — мин. Бер азна буйына шулай ултырабыз. Хатта ашып та китә. Был күркәм тормошто тик бер генә нәмә боза. Ул да булһа — бәпес мунсаһы. Бала тыуғас, көн һайын мунса яғалар. Оло инәйем хозайың биргән һәр көнөндә, башкалар инеп сыккас, мине алып барып мунса саба. Үсәрһең, ти. Кыйын булһа ла түзергә тура килә. Бер кыйындың мең рәхәте бар. Мунсанан кайткас, без йәнә түр башына менеп кунаклайбыз. Тирләп-бешеп, баллап-майлап сәй әсәбез...

Иртәгә мин Кара Йомағолдоң түр башында буласакмын. Ә бөгөнгә миңә бары бер тустак йылы һөт менән бер һынык икмәк кенә бирзеләр. Унан һуң келәт изәнәнә йокларға һалдылар. Бер кышка куян тиреһе лә сызаған, тизәр. Бер төнгә түзәрбез.

Яңы көндә яңы тормош башланасак.

Һәм шулай булды ла. Уяғанда ук минең танауымды ярып-ярып кыззырылған май есә бәрәп инде. Тик бер азна узғас кына, Кара Йомағол һыйлаған ак бәрәсте эйәртеп өйгә кайтып киттек. Оло инәйем — мине, мин, муйынына еп тағып, ак бәрәсте етәкләп алдым. Әлбиттә, гелән байрам, гелән туй ғына ла булып тормай. Тикәй көндәр зә йыш килә. Сөнки әзәм тыуыуза без көтмәгән тоткарлыктар килеп сыға. Шул сакта мин үз тиһтерзәрем менән туйғансы уйнап калам. Бара торғас, уйын да еләтә. Әс боша башлай. Яңы тыуған бәпестең үзе хақында, һөрәнләп, донъяға хәбәр һалыуын ишеткәм, кыуаныстан бөтөнләй йүләрләнеп калған аталарзың кыланышын ситтән генә күзәткәм, бығаса йәмһез генә күренгән катындарзың баланан һуң йәмләнеп, нурланып киткән йөзөн күргәм килә. Йәш әсәнең тәүтапкыр бала имезгәнән шаршау ярығынан карап торғаным бар минең. Әле күзә лә асылмаған кып-кызыл йәп эйәһенең ирендәре алһыу имсәккә тейеүе була, әсәнең акһыл йонсоу маңлайы капыл балкып яктырып китә. Улар шул түшәктә яткан килеш, гүйә, акрын ғына юғарыға, һауаға, күтәрелә. Түшәгә лә, имеш, түшәк түгел, ак болот. Болот әсендә, ләззәткә сумып, икәү йөзә — әсә һәм бала. Ниңә шулай икән — үтә рәхәт булғанда кеше йә оса, йә йөзә һымак? Былар капыл ергә колап төшмәһендәр, тип куркып, мин сытырзатып күззәремдә йомам һәм шаршау янынан китеп барам. Ауылда озағырак бала тыумай торһа, минең бер бик йәтеш сарам бар. Башкаса сызарлык әмәл калмағас, һуңғы сиктә мин шуға килеп төртөләм. Безең баксала бер сәтләүек кыуағы үсә. Был ағас беззә тылсымлы исәпләнә. Әгәр ете төп уртаһында уның сәскә атқан сағына тап булһаң, әгәр бер сәскәне өзөп өлгөрә алһаң, әгәр ус төбөндә үткер бәке менән ярып, шул сәскәне тирең астына кыстырһаң, һине һис ниндәй әзәм заты күрмәйәсәк. Бер рухка әйләнәһең дә куяһың. Теләһең кайза бар, теләһең нимә эшлә — һине һис кем тыя алмаясак.